

N:o 22.

Af Herr Odelberg: Om aflåtande af underdånig skrifvelse till Kongl Maj:t med anhållan om utarbetande af förslag till ny tulltaxa m. m.

Jag hade hoppats att, sedan tullsatserna hos oss blifvit genom franska traktaten och dess konsekvenser så betydligt nedbragte, något förslag till ytterligare nedsättning icke skulle ifrågakomma, att vår tulltaxa skulle lemnas ovidrörd och att deruti icke skulle yrkas någon väsendtligare förändring förr, än tiden för franska traktaten tilländalupit och lemnat Sveriges regering och representation fria händer vid beslutet om en ny taxa. En motion väckt i denna kammare har dock betagit mig mina förhoppningar, och det är med anledning af densamma, som också jag anser mig böra begagna min motionsrätt, för att från min ståndpunkt i statsekonomiskt hänseende yrka hvad jag anser för landet nyttigt och nödvändigt, som, i korthet sagdt, är, att man först tänker på produktion, innan man underlättar och uppmuntrar konsumtionen och att landets kraf och skydd för sina näringar blir uppmärksammat.

Man smickrar sig i allmänhet med, att vår ekonomiska ställning är den allra bästa, och jag medgifver gerna att skenet talar därför, ty vi kunna hos nästan alla samhällsklasser varsna en, jämförelsevis mot fordom oerhördt stegrad konsumtion i alla riktningar. Om denna konsumtion vore frukten af ett produktivt arbete, om vi med alstren utaf en väl ordnad industriell verksamhet betäckte åtminstone någon betydande del af de massor af utländska varor, som tillföras oss, då vore denna konsumtion berättigad; men då vi förskaffa oss de varor, som vi förbruka, i utbyte mot hufvudsakligen råvaror i deras minst förädlade form, såsom oarbetadt trä, omalen spannmål, tackjern och stångjern, då, under det senaste årtiondet, under inflytandet af franska traktaten, produkten af

vår fabriksindustri, oaktadt alla berömvärda ansträngningar, endast obetydligt ökats, under det att importen af sådana förädlade varor, som vi med ett måttligt tullskydd sjelfve skulle kunna producera, i en förvånande grad ökats, då torde det vara skäl att tillse, om ej redan nu tullsatserna äro för låga och om ej, då tillfälle dertill kan beredas, någon ändring i desamma, i motsatt syftning mot hvad den ärade motionären föreslagit, vore af nöden.

Jag tillåter mig att med några siffror, till en del hemtade ur den tablå med uppgift om rikets import och export under år 1874, som för några dagar sedan utdelades till Riksdagens ledamöter, gifva stöd åt mitt påstående rörande importen. Denna utgjorde, efter afdrag af exporten,

	år 1865.	år 1874.
af ylletyg	1,086,000 skålp.	4,706,900 skålp.
af bomullstyg	837,000 „	3,191,700 „
af väfnader af lin och hampa	323,000 „	2,479,900 „
af raffineradt socker	7,972,000 „	21,529,000 „
af redskap och maskiner	2,805,000 kronor.	15,349,000 kronor.

Beloppet af under sistförflutna året importeradt beredt läder och skinn uppgifves ej i omnämnda tablå, jemförelsen måste derföre hemtas från det sist utgifna häftet af Sveriges officiela statistik rörande utrikes handel och sjöfart, denna import utgjorde år 1863 244,000 skålp. och år 1872 1,143,000 skålp. Af tobaksfabrikat, som åtnjuter ett tillräckligt tullskydd, har importen deremot obetydligt ökats, under det att den inhemska produktionen håller jemna steg med en stigande konsumtion. Jag nämnde att det är med export af råvaror som vår import betäckes, och till bestyrkande häraf har jag upprättat och bilagt en tablå öfver import och export år 1872, ur hvilken må anföras, att importen under nämnda år utgjorde i värde 216 millioner, som motsvarades af en export värd 199 millioner, och att denna senare bestod till 40,27 proc. af oarbetade trävaror,

„	till 26,05 proc. af oarbetadt jern,
„	till 15,45 proc. af omalen spanmål,
„	till 18,23 proc. af alla öfriga varor,

samt hvaribland smör, lefvande djur, tändstickor, pappersmassa och paper voro de mest betydande.

Då det ej kan anses såsom ett framsteg på odlingens bana att uti en tilltagande progression tillbyta sig produkterna af andra länders förädlingsindustri mot skogens och jordens alster i oförädlad form, då skogstillgångarne, enligt sakkunnige personers omdöme, måste i en snar framtid vara till största delen uttömda, och jordens produktionsförmåga icke heller kan vara obegränsad, torde det vara på tiden att vidtaga åtgärder i riktning dels att befordra den inhemska förädlingsindustrien,

dels att söka hämma den öfverhandtagande konsumtionen, på det att, när skogen blifvit afverkad och jordens fruktbarhet, genom fortsatt hafredodling till afsalu, blifvit uttömd, våra närmaste efterkommande icke måtte sakna både förmåga att sjelfve producera och tillgångar att därför köpa det till lifvets nödtorft oundgängligaste, såsom föda och kläder. För min del känner jag för sådant ändanål icke något verksammare medel än att, genom väl afpassade tullsatser, å ena sidan bereda möjlighet för den inhemska industrien att bestå i täflan med den mera utvecklade i andra länder, samt, å den andra, att genom öfverflödsvarors fördyrande minska konsumtionen. Då emellertid den franska traktaten ännu i något öfver två år lägger hinder i vägen för hvarje genomgripande reform i tullagstiftningen, så är första vilkoret därför, att denna traktat undanrödjes, och då densamma, så vida uppsägning icke sker före den 10 Mars år 1876, kommer att fortfara utöfver den tid af tolf år, för hvilka den varit afslutad, och då således en underdånig framställning om dess uppsägning före nämnde dag icke torde hinna beslutas och expedieras af nästa års Riksdag, så, utan att nu yrka på några partiela förändringar i gällande tulltaxa, finner jag mig föranlåten till följande framställning:

att Riksdagen måtte besluta att uti underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t ville i nåder tillförordna en komité, med uppdrag att utarbета förslag till ny tulltaxa, uti hvilken tullsatserna äro mera än uti den nu gällande afpassade efter landets behof af skydd för sina näringar, samt att Kongl. Maj:t täcktes dels för Riksdagen framlägga ett dylikt förslag till tulltaxa så tidigt att det må kunna hinna pröfvas och antagas för att tillämpas från och med tiden för franska traktatens upphörande, dels nådigst föranstalta om nämnda traktats uppsägande att till kraft och verkan upphöra med utgången af den tid, för hvilken densamma blifvit afslutad.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1875.

Axel Odelberg.

S a m m a n d r a g

af Sveriges Import och Export under året 1872.

	I m p o r t.			E x p o r t.		
	Värde.	Kronor.	Summa.	Värde.	Kronor.	Summa.
Varu-artiklar.						
Af landtbruk: Lefvande						
djur	578,000			6,897,000		
Matvaror af djur (ej fisk)	6,934,000			7,428,000		
Ull	8,802,000			108,000		
Lin och hampa	1,832,000			85,000		
Hudar och skinn m. m. (ej pelsverk)	11,318,000			630,000		
Talg, späck och ister	1,361,000	30,825,000		19,000	15,167,000	
Spanmål, omalen	5,582,000			30,875,000		
" malen samt bröd	6,764,000			902,000		
Frö af lin, klöfver, rapsat m. m.	2,668,000	15,014,000	45,839,000	124,000	31,901,000	47,068,000
Fabrikater: Garn, tråd och tågvirke	7,594,000			87,000		
Väfnader af siden	2,421,000					
af ylle	15,863,000					
af bomull	6,459,000					
af lin och hampa	2,195,000			1,661,000		
Kläder, hattar, strumpor m. m.	7,181,000	41,713,000			1,748,000	
Papper och papparbeten	1,193,000			1,955,000		
Socker, raffineradt	3,280,000	4,421,000	46,134,000	2,000	1,957,000	3,705,000
Jern: oarbetadt	2,290,000			252,068,000		
Arbeten deraf	4,528,000			1,590,000		
Redskap och maskiner	8,949,000	15,767,000		996,000	54,654,000	
Trävaror: oarbetade	648,000			80,468,000		
arbetade	630,000	1,278,000	17,045,000	3 5,556,000	86,024,000	140,678,000
Alla öfriga varor			107,347,000			8,364,000
Summa			216,365,000			199,815,000

¹ Deraf Hafra för 23,513,000. ² Deraf Tackjern för 9,545,000. ³ Deraf Tändstickor för 3,029,000 samt Trämassa för 1,361,000.

Sveriges Export-artiklar bestå således af:

Oarbetadt Trä till värde af	80,468,000	=	40,27 %.
Oarbetadt Jern » »	52,068,000	=	26,05 %.
Omalen spanmål » »	30,875,000	=	15,45 %.
Lefvande djur, smör och andra matvaror till värde af	14,325,000	=	7,17 %.
Alla öfriga exportartiklar	22,079,000	=	11,06 %.
	<hr/>		
	199,815,000	=	100 %.

N:o 23.

Af Herr Per Nilsson: Angående ersättning af allmänna medel åt kronofogdar m. fl. för resor utom egna tjensteområden för brottslingars gripande.

Då det lär vara fråga om att Kongl. Maj:t till denna Riksdag ämnar inkomma med förslag till ombildning af kronofogde-, länsmans- och häradsskrifvaretjensterna, hvilket förslag ännu ej är känt, och ovisst är huruvida det antages, eller mer än nu är förhållandet kan betrygga allmänna säkerheten på landet, der allt som oftast brottslingar begå det ena brottet efter det andra utan att blifva ertappade och till straff befordrade, så, till förekommande af detta förhållande eller till afhjelpande i någon mån deraf, finner jag med landets fördel öfverensstämmande att Riksdagen beviljade, det de herrar kronofogdar, länsmän eller fiskaler, som utom eget tjensteområde företaga resor för brottslingars gripande och desamma befordra till straff, skola erhålla godtgörelse för sådana resor jemte biträde efter räkning å verkliga kostnaden för resan, hvilken räkning af Konungens Befallningshafvande granskades och utbetalades af tillgängliga eller för ändamålet anvisade medel.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1875.

P. Nilsson.